

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: **B. V. T.**, narozený dne X.
bytem X.
zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 16. 9. 2023, č. j.: MV-154349-2/OAM-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze domáhal zrušení usnesení žalovaného ze dne 16. 9. 2023, č. j.: MV-154349-2/OAM-2023, jímž bylo konstatováno, že žádost žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území nebyla podána osobně, ač k tomu byl žalobce povinen ve smyslu § 169d odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že se dne 11. 9. 2023 dostavil na pracoviště žalovaného za účelem osobního podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem „ostatní“. Úřední osoba z údajů v elektronické evidenci zjistila, že žalobce již podal žádost o zaměstnaneckou kartu. Jelikož nelze podat dvě žádosti o dlouhodobý pobyt souběžně, byl formulář žádosti žalobci vrácen. Žalobce trval na přijetí žádosti, avšak úřední osoba odmítla formulář přijmout. Poté žalobce odeslal formulář žádosti s přílohami žalovanému poštou. Jelikož řízení o žádosti bylo zahájeno dne 11. 9. 2023 podáním žádosti, nepředstavuje zaslání poštou podání žádosti, nýbrž vrácení žádosti do již zahájeného řízení. Nejsou splněny podmínky pro aplikaci § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců.
3. Žalobce upozornil na nicotnost usnesení, neboť podle výroku se netýká jej samotného, nýbrž osoby X. Žalobce navrhl opatření důkazu kamerovými záznamy z pracoviště žalovaného ze dne 11. 9. 2023, informacemi o pořadových lístcích a výsledkem svědka jménem X.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

4. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě konstatovala nepřipustnost žaloby proti napadenému usnesení, neboť se v něm pouze uvádí, že žádost nebyla podána osobně a vrací se žalobci se všemi předloženými doklady. Do žádných práv žalobce se nezasahuje, ani se nekonstatuje, že nějaká práva či povinnosti má, nebo nemá. Žalovaný nemohl tušit, že mu dne 14. 9. 2023 nebyla doručena žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, ale že žalobce jen chtěl „vrátit žádost do řízení“, když k zásilce nebyl připojen žádný průvodní dopis. Žalovaný již nedisponuje kamerovými záznamy, poněvadž je musí po třiceti dnech smazat. Podle pracovníků žalovaného nedokázal žalobce v češtině ani angličtině vysvětlit, zda žádá o prodloužení nebo o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, neboť byl v dané době držitelem dlouhodobého pobytu za účelem studia. K žádosti, kterou chtěl žalobce podat dne 11. 9. 2023, chyběl doklad o účelu pobytu, a žalobce nechtěl komunikovat s jazykově vybavenými pracovníky nevládní organizace, aby s ním vyjasnili otázku účelu pobytu. Žádost doručená poštou dne 14. 9. 2023 již obsahovala všechny náležitosti, čímž se liší od žádosti ze dne 11. 9. 2023. Žalobci nic nebrání, aby žádost přišel osobně podat znovu.
5. Žalobce v replice trval na přípustnosti žaloby, jelikož napadeným usnesením dal žalovaný najevo, že se žádostí nebude zabývat a že ji považuje za vyřízenou. Žádost ze dne 11. 9. 2023 se zcela shoduje se žádostí doručenou poštovní přepravou dne 14. 9. 2023, řízení o žádosti bylo zahájeno osobním podáním dne 11. 9. 2023. Pokud žádost neměla předepsané náležitosti, bylo povinností pracovníků žalovaného pomoci žalobci odstranit nedostatky na místě či mu měly poskytnout lhůtu k nápravě nedostatků.

IV. Obsah správního spisu

6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že do formuláře žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu žalobce uvedl jako účel studium, což podložil potvrzením o jednoletém kurzu anglického a českého jazyka vystaveným dne 21. 8. 2023 společností X. Žalobce opatřil formulář datem 11. 9. 2023, zatímco otisk razítka na první straně nese datum 14. 9. 2023.
7. Následně vydal žalovaný žalobou napadené usnesení ze dne 16. 9. 2023, jehož stejnopis byl žalobci doručen dne 26. 9. 2023. Je třeba podotknout, že v záznamu o usnesení obsaženém ve spisovém materiálu figuruje v záhlaví i v prvním odstavci shodné označení žalobce jeho jménem, státní příslušností a bydlištěm.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

8. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Podle § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců *žádost o udělení dlouhodobého víza, s výjimkou diplomatického nebo zvláštního víza, žádost o prodloužení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území a žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně.*
10. Podle § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců *osobním podáním žádosti se rozumí úkon žadatele, při kterém se žadatel osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon. Povinnost osobního podání žádosti se vztahuje i na zákonného zástupce; zákonným zástupcem se rozumí i osoba, která osobně pečuje o nezletilého žadatele na území státu, jehož je nezletilý žadatel občanem. Podmínka osobního podání žádosti se považuje za splněnou v případě podání žádosti zastupitelskému úřadu prostřednictvím fyzické nebo právnické osoby, se kterou má Česká republika uzavřenou smlouvu o přijímání žádostí, jde-li o žádost takového druhu, jehož shromažďováním a předáváním je externí poskytovatel služeb pověřen.*
11. Podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců *nepřijatelnost žádosti zjišťuje u žádosti podané na zastupitelském úřadu zastupitelský úřad a u žádosti podané ministerstvu ministerstvo. Je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána; tuto skutečnost ministerstvo nebo zastupitelský úřad cizinci písemně sdělí včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní usnesení do spisu a vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl uhrazen. Nepodá-li cizinec žádost osobně, ač je k tomu podle tohoto zákona povinen, postupuje se obdobně podle věty druhé.*
12. Soud především konstatuje, že žaloba proti napadenému usnesení je přípustná. Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) totiž v rozsudku ze dne 1. 12. 2022, č. j. 1 Azs 210/2022-22, uvedl, že *v případě, kdy správní orgán shledá podanou žádost nepřijatelnou, musí o tom učinit dle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců „usnesení do spisu“, žadateli sdělit důvody pro tento postup a vrátit mu tiskopis žádosti s předloženými dokumenty. Na nepřijatelnou žádost se pak hledí, jako by nebyla podána a řízení o ní se nezahajuje. Nicméně samotné usnesení o nepřijatelnosti je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Jak uvedl Nejvyšší správní soud například již v rozsudku ze dne 27. 6. 2018, č. j. 1 Azs 26/2018-37, „usnesení podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců [pozn. NSS: nyní odst. 5 téhož ustanovení], je rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s., a podléhá tedy soudnímu přezkumu, neboť autoritativně a závazně určuje, že řízení o žádosti o povolení k pobytu či dlouhodobé vízum nebylo zahájeno a na tuto žádost se hledí, jako by nebyla podána – s konečnou platností tedy rozhoduje o osudu této žádosti“.* Usnesením podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců je tudíž autoritativně a závazně určeno, že nastává právní fikce nepodání žádosti, která nebyla podána osobně. Tím je nepochybně zasaženo do právní sféry žadatele, byť rozhodnutím deklaratorním, nikoliv konstitutivním, a tedy se jedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s.
13. Žalovaný postupoval správně, pokud řízení o žádosti nezahájil. V souvislosti s usnesením podle § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců je totiž možné poukázat na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002–42, publ. pod č.

906/2006 Sb. NSS, či z recentní judikatury na rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2018, č. j. 1 Azs 26/2018-37, podle nichž je zákon koncipován tak, že není-li žádost podána osobně, nastávají stejné účinky, jako kdyby byla žádost nepřijatelná, tedy se na ni hledí, jako by vůbec nebyla podána. Zároveň však správní orgán o této skutečnosti musí vydat usnesení. Z toho vyplývá, že není-li žádost podána osobně, předpokládá zákon právní fikci, dle níž nedošlo k podání žádosti, avšak tato fikce nastává nikoliv ex lege, ale až na základě rozhodnutí příslušného správního orgánu. Správní řád ani zákon o pobytu cizinců neznají žádný institut „vrácení žádosti do řízení“. Soud proto nepřipouští názor žalobce, že když dne 11. 9. 2023 přišel na pracoviště žalovaného, žádost podal, čímž se zahájilo správní řízení, a následné zaslání formuláře žádosti poštou vedlo pouze k vrácení formuláře do řízení. Dne 11. 9. 2023 totiž žádné řízení nebylo zahájeno a písemnost doručenou dne 14. 9. 2023 poštou není možno vzhledem k požadavku osobního podání rezultujícího z § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců považovat za podanou žádost.

14. Zároveň je žádost doručenou dne 14. 9. 2023 žalovanému třeba považovat za nezávislou na událostech, jež se děly dne 11. 9. 2023 na příslušném pracovišti žalovaného. Z žádosti zaslané poštou nikterak nevyplývá, že má jít o návaznost na nějaké předchozí jednání, ba jeden z doložených podkladů (doklad o zajištění ubytování) je datován až dnem 12. 9. 2023, tedy až poté, co došlo k žalobcově osobní návštěvě na pobočce.
15. Žalobci je nutno přisvědčit, že se v kopii záznamu o usnesení přiložené k žalobě označení žalobce jeho jménem, státní příslušností a bydlištěm vyskytuje jen v záhlaví, zatímco v prvním odstavci jsou uvedeny údaje o jiné osobě, a to ženského pohlaví, nadto jiné státní příslušnosti. Soud pokládá tuto zřejmou nesprávnost za písařskou chybu, která nezpůsobuje nicotnost ani nezákonnost napadeného usnesení. Žalobce je totiž dostatečně identifikován v záhlaví a z odůvodnění vyplývá informace o doručení jeho žádosti ke dni 14. 9. 2023, když toto datum není mezi stranami nikterak sporné.
16. Vzhledem k výše uvedenému soud nepokládá za potřebné provádět žalobcem navrhované důkazy, neboť by se jimi nic nezměnilo na závěru, že žalobcovo podání doručené dne 14. 9. 2023 není ve smyslu § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců řádně podanou žádostí. Přítomnost žalobce na pobočce žalovaného dne 11. 9. 2023 je navíc mezi stranami nesporná. Jak přitom správně podotkl žalovaný, žalobce není nijak omezen v možnosti opětovného podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu.
17. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
18. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. dubna 2024

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce